

Agerdyrkningsberetning

fra Slutningen af Juli.

Det er særlig de temmelig abnorme Vejrforhold, der have givet Foraaret og Forsommeren deres særegne Karakter, og som have havt en saa godt som gjennemgaaende uheldig Indflydelse paa de forskjellige Afgrøder.

Den temmelig kolde Vinter og de tidlige Foraarsmaaneder afløstes i Maj og Juni af en næsten exempelløs Varme og Tørke. Medens Middeltemperaturen i April var $0,4^{\circ}$ *) lavere over hele Landet end normalt, var den i Maj og Juni henholdsvis $4,6^{\circ}$ og $3,7^{\circ}$ højere, hvilken Varme dog var fordelt saaledes, at medens Middeltemperaturen i Maj var 4° over normal Varme paa Øerne, var det 5° varmere end normalt i Jylland. Paa Øerne var Middeltemperaturen i Maj $14,2^{\circ}$. Kun een Gang i dette Aarhundrede, nemlig i 1801, har den været højere, og var da $14,7^{\circ}$. Maanedens koldeste Dag var $0,7^{\circ}$ for varm paa Øerne. I den varmeste Periode var Middeltemperaturen hver enkelt Dag ca. 20° , hvad der er omtrent 3° højere end Normaltemperaturen for Aarets varmeste Dag. Den højeste Varme indtraf paa de Meteorologisk Instituts Stationer paa forskjellige Dage i Maanedens sidste Tidøgn

*) Alle Temperaturangivelser ere efter Celcius.

og varierede mellem 22° og 30° . Den absolut højeste Varme blev aflæst paa Flintholm paa Fyen den 29. med 30° . De varmeste Egne af Landet, med en Middeltemperatur mellem 15 og $15\frac{1}{2}^{\circ}$, laa over det vestlige Jylland samt over enkelte Dele af Fyen og Sjælland. De koldeste Egne laa ved Østersøens Kyststrækninger, hvor det østlige Møen og Gjedser kun havde en Middeltemperatur af mellem 10 og $10,4^{\circ}$.

I Juni Maaned var det første Tidøgn ikke mindre end 8° over normal Varme. Tre Dage, nemlig den 2., 3. og 8. vare 9 à 10° for varme. I denne Periode indtraf Maanedens varmeste Dag, hvis Middeltemperatur var $9,9^{\circ}$ for høj. Siden 1861 har ingen Dag havt en større positiv Afvigelse fra den normale Middeltemperatur end $8,2^{\circ}$ (den 5. Juni 1877), medens Juni iaar har havt 5 Dage, der vare fra $8,6$ til $9,9^{\circ}$ for varme. Den 8. Juni iaar var $15\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end samme Dag ifjor. Den højeste Varme i Juni Maaned aflæstes paa forskellige Dage i Maanedens første Tidøgn og laa mellem $25\frac{3}{4}$ og $33\frac{1}{2}^{\circ}$. Absolut højst Varme blev den 8. aflæst paa Flintholm med $33,6^{\circ}$.

Temperaturen var i Juni Maaned i Modsætning til Maj lavest over det vestlige Jylland, $16\frac{1}{2}$ — 17° , og højst over Sjælland og den Lolland-Falsterske Øgruppe, hvor Middeltemperaturen for Maanedens var 19 — $19\frac{1}{2}^{\circ}$.

Med Hensyn til Nedbøren, da er den normale Nedbør i April 30 Millimeter, hvilket iaar blev overskredet i Hjørring Amt med 70 pCt. og paa Vestsjælland og Bornholm med 40—50 pCt., medens Forholdene for den øvrige Del af Landet omtrent vare normale.

I Maj og Juni Maaneder er Nedbøren i de forskellige Amter fordelt som anført ifølge det meteorologiske Instituts Maanedsmeddelelser, som vi ogsaa have tilladt os at benytte til omstaaende Oversigt.

Den for Maj normale Nedbør af 40 Millim. er kun naaet i Ringkjøbing og Viborg Amter, medens den øvrige Del af Landet gennemsnitlig kun har faaet 40 pCt. af

det normale Nedslag. For Juni stiller Forholdet sig endnu uheldigere, idet den normale Nedbør af 45—50 Millim. ikke er naaet nogetsteds. Randers og Aarhus Amter samt Fyen og det nordøstlige Sjælland have faaet mest, nemlig 60—90 pCt.; Thisted Amt har kun faaet 15—20 pCt. og det øvrige Land gennemsnitlig 45 pCt. af det Normale.

	Maj.	Juni.
Hjørring Amt	9,7 Mm.	20,1 Mm.
Thisted Amt	21,0 —	8,9 —
Ringkjøbing Amt	40,4 —	29,6 —
Ribe Amt	25,6 —	22,3 —
Viborg Amt	35,9 —	16,9 —
Aalborg Amt	16,4 —	10,7 —
Randers Amt	4,9 —	31,7 —
Aarhus Amt	26,7 —	34,0 —
Vejle Amt	13,0 —	27,1 —
Kattegattet	6,2 —	21,1 —
Samsø	5,9 —	18,5 —
Odense Amt	8,6 —	29,6 —
Svendborg Amt	12,0 —	44,6 —
Langeland	15,3 —	33,3 —
Holbæk Amt	6,1 —	22,0 —
Sorø Amt	8,6 —	21,7 —
Frederiksborg Amt	16,0 —	30,5 —
Kjøbenhavns Amt	24,4 —	34,7 —
Præstø Amt	16,1 —	20,8 —
Mariebo Amt	21,5 —	24,4 —
Bornholm	15,1 —	14,7 —

Skjøndt vi i Juli Maaned have havt mere normal Varme med hyppigere og godt blødende Regnbyger, have de dog kun havt væsentlig Betydning for Græs og Roemarkerne. De tidligere Vejrforhold med langvarig Tørke og stærk Varme have havt en absolut uheldig Indflydelse paa de forskjellige Afgrøder, hvilket ogsaa fremgaaer af de

indsendte Beretninger, der ere alt andet end lyse, men gennemgaaende kun give en temmelig mistrøstende Udsigt for Aarets Høstudbytte, for hvilket der dog ved det usædvanlig milde Foraar med tilstrækkelig Fugtighed i Jordan fra Vinteren til Planternes første Udvikling var saa gode Udsigter, som næppe nogensinde før i en lang Aarrække.

Naar vi skulle give en Oversigt over de forskjellige Sædarters Væxt og Udvikling, kunne vi for Vintersædens Vedkommende kun notere, at de store Forventninger, man nærrede til denne Afgrøde som Følge af dens kraftige Udvikling i Maj Maaned, ere blevne i høj Grad skuffede. Med Hensyn til Hveden, da meddeles saa godt som enstemmig, at den, der var saaet tidlig i Efteraaret paa vel kultiveret og gødningskraftig Jord, bedst har modstaaet Tørken, men at den dog er kort i Straaet, tynd og hyppig mangelfuldt kjærnesat med smaa Ax og ofte lille Kjærne. Gennemgaaende ventes under en Middelhøst baade af Straa og Kjærne, om end Indholdet stiller sig mere eller mindre heldigt i de forskjellige Landsdele. Fra Vestlolland anslaaes Udbyttet til 4 Læs pr. Td. Land, men ikke Faa haabe at faa 5 Tdr. pr. Læs. En Korrespondent paa Fyen antager, at Tørken snarere har været til Gavn end til Skade, da Hveden ellers var bleven for stærk og vilde være gaaet i Leje. Den betragtes der som den bedst lovende Afgrøde og ventes at ville give over Middeludbytte af Kjærne, men under af Straa. Paa Midtlolland har Hveden ikke været istand til at rette sig efter Vinteren og er meget tynd og kort med smaa Ax, men med vel udviklet Kjærne, og ikke meget afvigende herfra lyde saa godt som alle de øvrige modtagne Beretninger fra Sjælland og de sydlige Øer, dog med Undtagelse af Vordingborgegnen, hvor Forholdene synes noget bedre. I de jyske Hvedeegne var Hveden groet ganske godt; men stærke Tordenbyger i Maj slog den ned før Blomstringen, hvorved Kjærneudbyttet vil blive en Del forringet.

Hvad Rugen angaaer, saa ere Udsigterne for denne Sædart gennemgaaende betydelig mere lovende end for

Hveden. Den danner de fleste Steder ret sluttende Afgrøder med forholdsvis lange Ax, i hvilke der dog enkelte Steder omtales »Spring« i Kjærnedannelsen. Paa Lolland er der tærsket Rug, som har givet 15 à 16 Fold til 135 Pd. holl. Vægt; og en af Korrespondenterne dér mener, at der efter disse gjentagne mislykkede Hvedeaar kunde være Tilbøjelighed til at saa mere Rug i Fremtiden, saa meget mere som Prisforskjellen mellem Rug og Hvede nu ikke er saa stor som tidligere. Paa en Gaard paa Nordfyen med gode Jorder er der hjemkjørt 9,6 Læs Rug pr. Td. Land. I Jyllands bedre Egne ligesom ogsaa paa de derværende Mose- og Kjærjorder ventes en god Middelhøst af Rugen, medens den paa de lettere Jorder er modnede temmelig hurtig og er noget tynd. Forholdene i Jyllands nordlige Egne se derimod mislige ud paa de lette og sandede Jorder. Her har Varme og Tørke i høj Grad hæmmet Væksten, saa Straaet er tyndt og svagt, og der er ikke ansat Kjærne. I nævnte Egn skal megen Rug alt være indhøstet i Begyndelsen af Juli. Paa Bornholm er Rugen Aarets mest lovende Afgrøde.

Rapsen har foldet godt paa Samsø og betales godt i Forhold til de andre Sædarter, saa der skal vise sig Tilbøjelighed til at besaa større Arealer dermed end hidtil.

Vaarsæden blev gennemgaaende saet under meget heldige Forhold — saa heldige, som en af Korrespondenterne mener de ikke have været siden 1848 — i bekvem Jord; men Saatiden strakte sig over et langt Tidsrum, fra Begyndelsen af April til over Midten af Maj. Vaarsædens Tilstand er nu meget forskjellig efter Jordens Kvalitet, Gødningskraft, Saatid og eftersom Regnbygerne — sædvanlig meget begrænsede Tordenbyger — ere faldne. Fra det nordvestlige Sjælland skrives saaledes, at paa en enkelt Gaard ville de Marker, der have faaet Regn, give fortrinlige Afgrøder, medens de paa andre af samme Gaards Marker, der ikke naaedes af Regnbygerne, ere mere end slette. Andre Steder undrer man sig over den Modstands-

kraft, Sæden har havt til selv uden Regn at udvikle sig forholdsvis godt.

Hvor Bygget blev saaet tidlig, medens Vinterfugtigheden endnu var i Jorden, spirede det fortrinligt paa faa Dage og dækkede hurtig Jorden fuldstændigt, hvad der maaske for en Del skyldes, at der iaar mange Steder er anvendt rigeligere Saasæd end sædvanlig af Frygt for ringere Spireevne. En Korrespondent i det nordlige Jylland meddeler, at kun $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ spirede strax af det Byg, der blev saaet en 8 Dage ind i Maj Maaned, medens Resten, der først spirede senere ikke kunde udvikle sig. Fra Hobro Egnen skrives derimod, at paa sildig saaet Vaarsæd har Regnen i Juli havt en gavnlig Indflydelse, og at den gamle Tale, at den sidst saaede Sæd er den bedste, finder atter iaar sin Bekræftelse. I Almindelighed stiller Forholdet sig saaledes, at Bygget er bedst, hvor det er saaet tidlig i gødningskraftig og vel behandlet Jord; men ogsaa her har Varmen og Tørken drevet det for hurtig tilvejs, saa det saa godt som overalt staaer tyndt og uden Sideskud. Skridningen har mange Steder været mangelfuld, og hvor Jorden har været af en lettere Beskaffenhed er Bygget blevet »solskoldet«. Straaet er overalt meget fint og kort og paa Samsøs lettere Jorder endog saa kort, at det ikke kan bindes, men maa høstes som Hø. Paa Amager vil der blive Misvæxt paa de tarvelige Jorder og daarligere end det i Mands Minde kan erindres. I Egnen ved Roskilde Fjord ventes Bygget at ville give $\frac{1}{3}$ under Middelhøst, og i Ringstedegnen mindes man ikke at have seet det saa slet; derimod synes Forholdene noget bedre i Egnen ved Taastrup og omkring Vordingborg, hvor man dog haaber at faa en Middelhøst. I flere Egne af det sydlige Sjælland er Vegetationen paa store Arealer aldeles bortbidt af Oldenborrelarver, og noget lignende meddeles fra Egnen omkring Horsens. Paa de sydlige Øer er Bygget gennemgaaende tyndt og daarligt, medens der fra det sydlige Langeland meddeles, at det er, som »det skal være«; vel er Straaet kort, men det ventes

at ville give ordentlige Fold, hvor Oldenborrelarverne ikke have huseret, hvad desværre skal være Tilfældet paa mange Marker. Fra Syd-Fyen klages ogsaa over Angreb af Oldenborrelarver, der dog ere indskrænkede betydelig ved Indsamling i Flyveaaret, og i det nordøstlige Fyen har Ukrudet mange Steder taget Overhaand og trykket Sædens Udvikling meget. Gjennemgaaende ventes dog en Middelhøst af Kjerne paa Fyen, hvilket ogsaa er Tilfældet i Jyllands mere frugtbare Egne; medens det derimod seer sørgeligt ud i de magrere Egne. Fra Egnen Syd for Aalborg skrives saaledes: »Tørken bevirkede, at Brandkilerne paa de kuperede Marker bleve større for hver Dag, og da Juni ikke gav Regn, er Følgen, at her i Jylland er 100, ja 1000 Tdr. Land, der ikke ville give Udsæden igjen. Opdyrkede Heder og tørre Sandjorder ere som svedne bort«. I Hammerum Herred er Bygget meget forskjelligt, idet det paa fugtige Jorder er saa frodigt og stærkt, som man næppe har seet det i de gode Aar; flere Steder er det nogenlunde godt; men andre Steder er det allerede indhøstet og Udbyttet slet.

Hvad der er sagt om Bygget, gjælder tildels ogsaa for Havrens Vedkommende, særlig paa Øerne, hvor den er kort i Straaet, tynd og næppe vil blive givtig. I enkelte Egne af Jylland synes den graa Havre at have viist sin Overlegenhed over den hvide Havre til at modstaa Tørken, idet hin staaer nogenlunde, medens denne er slet. I Hammerum Herred spirede Havren slet ikke flere Steder paa Grund af manglende Spireevne, og mange havde ikke Raad til at bekoste dobbelt Saasæd, som tilmed var vanskelig at skaffe. Tilsyneladende tabte Havren sig meget og blev gul selv paa bedre Jorder, hvor den havde lovet et godt Udbytte, men i den sidste Tid har den efter Regnen atter begyndt at bedre sig. I Vestjylland er Havren mislykket. Angaaende Bælgsæd ere Meddelelserne meget sparsomme. Paa Midtjylland have Ærterne udviklet sig godt, medens Vikkerne slet ikke groede af Mangel paa Spireevne, og paa Fyen er al Bælgsæd daarlig.

Ligesom Vaarsæden lagdes Roefrøet under meget heldige Forhold, og ved tidlig Saaning ere de ogsaa spirede ganske godt; men hvor Jorden ikke før og efter denne er bleven tilstrækkelig fast tromlet, for at forhindre en for stærk Udtørring, ere de atter visnede eller i alt Fald blevne satte meget tilbage i Væxt. Gjennemgaaende synes Roemarkerne mindre gode med store Spring, men have ogsaa mange Steder været saa slette, at de ere blevne ompløjede, hvad der foruden det uheldige Vejr kan henføres til forskellige Aarsager, nemlig:

- a) dels at meget Frø er saaet paa Kamme, der hurtig ere blevne udtørrede, saa at det ikke har kunnet spire.
- b) dels at meget dansk Frø manglede Spireevne (se Korrespondancen fra Taastrupegnen), hvad der ikke kan forundre efter forrige Aars Karakter, og
- c) dels at Rensningen ikke er foretaget i rette Tid, idet man har ventet paa Regn for at udføre dette Arbejde, og Ukrudet har da taget Overhaand og kvalt de unge Planter.

Mange Steder ere Springene i Roemarkerne efter-
 saade med Turnips og Rutabaga. Paa Sjælland synes
 saavel Runkelroer som Gulerødder meget daarlige paa
 ganske enkelte Undtagelser nær, hvor Frøet er udsaaet
 paa flad Jord, der af Mange synes at være den sikreste
 Saamaade, særlig i tørre Somre. Paa Langeland spirede
 Frøet godt, men Planterne have lidt ved Angreb af
 Oldenborrelarver. Paa de øvrige Øer ere Afgrøderne
 meget afvxlende, og det vil bero meget paa Vejret i
 Efteraarsmaanederne, hvorledes Roerne ville udvikle sig. De
 først spirede Roer synes iaar at ville blive ualmindelig
 store. Fra Egnen ved Fredericia skrives, at Foraar og
 Sommer vare meget uheldige for Roedyrkning, og at dette
 Aar er sat ned i Rækken af daarlige Rodfrugtaar for
 den Egn, saa Roe-Dyrkningen vil sikkert tage meget af.
 I Horsensegnen have Runkelroemarkerne ogsaa lidt af
 Oldenborrelarver. Randersegnen og Hammerum Herred
 synes at have de bedste Udsigter for en god Roeavl, idet

baade Gulerødder, hvad der er temmelig enestaaende, og Turnips love et godt Udbytte, medens der er større Spring i Runkelroemarkerne. Paa Bornholm ere Runkelroemarkerne ompløjede og besaaede med Turnips eller 6-radet Byg.

Kartoflerne ere vel noget tilbage i Udvikling, men tyde dog i mange Egne paa at ville give et godt Udbytte.

Tidlig saaede Sukkerroer i Vordingborgegnen, paa Møen og det vestlige Lolland synes at love en rig Høst.

Cikorie saaes i det sydlige Jylland og omkring Middelfart, men begge Steder spirede den ikke heldig og er for en stor Del ompløjet.

Tobaksdyrkning vinder en Del Udbredelse i Middelfartegnen, og skjøndt der iaar har fundet idelige Omplantninger Sted, lover den dog et ret godt Udbytte.

Græsmarkerne og Engene saa gjennemgaaende meget lovende ud, selv tidlig i Foraaret, saa man nærede de bedste Forhaabninger om en rigelig Græsning og stor Høavl, idet Vegetationen paa dem stod bedre end nogensinde indtil Midten af Juni, da de efter første Afgræsning og Slæt paa Grund af Tørke og Varme fik et saa øde og trist Udseende som vel muligt, idet al Vegetationen saa godt som standsede, og mindre eller større Pletter i de nye Kløvermarker visnede aldeles, og i flere Græsmarker var det nu kun det tørre og stive Græs, der kunde bydes Kreaturerne til Foder. Som Regel have Græsmarker og Enge givet en jævn god Høavl tildels af fortrinlig Kvalitet, om Høet end enkelte Steder ved mindre omhyggelig Behandling er blevet for stærkt vejret og soltørret. Ved den senere indtraadte temmelig almindelige Græsmangel har man ofte for at fodre Køerne maattet ty til Høbeholdningerne, som derved ere blevne betydelig formindskede inden Vinterfodringen. Det er især de fugtige Enge og dem, der have kunnet overrisles, der have givet rig Græsning og Høslæt, medens de mere højtliggende kun have givet et tarveligt Udbytte. Paa et udtørret

Areal i Nordsjælland er der iaar kun høstet 35 Centner Hø imod 54 Centner ifjor. En af vore Korrespondenter i Vestjylland beklager, at Vandløbenes Regulering skader Engene og mener, at der samtidig med denne burde anbringes Stemmeværker, hvorved Vandet kunde tilbageholdes, naar det ønskedes.

Paa ganske enkelte Undtagelser nær omtale alle Korrespondenter den rige Græsning i Maj og Begyndelsen af Juni, der paa Steder var saa stærk, at Køerne ikke kunde overkomme at æde, hvad der var bestemt for dem, men da saa Høet var høstet og Græsmarkerne vare afgræssede første Gang, begyndte Vanskelighederne med Græsningen, idet Tørke og Varme, som foran anført, hindrede al videre Vegetation. Fra Korsøregnen meddeles, at medens Køerne ifjor tøjredes 7 Gange over Græsmarken, kunde det kun ske 1 Gang iaar, og der næres stor Betænkelighed for hvorledes de udgaaede eller tildels udgaaede Græsmarker ville stille sig til næste Aar. Denne almindelige Græsmangel har beredt Landmændene store Vanskeligheder med Hensyn til Besætningernes Sommerfodring, idet man enten har brugt Vaarsæd til Afgræsning eller, hvor det har kunnet lade sig gjøre, har taget Køerne paa Stald, og her er der anvendt de mest forskjelligartede Fodringsmaader, der passede bedst for de paa de enkelte Gaarde tilstedeværende Forhold. Grøntfoderafgrøderne have nemlig heller ikke været rigelige, saa man har maattet ty til Sædmarkerne og har i disse først slaaet de Stykker, der tegnede daarligst, og hvor dette ikke har været tilstrækkeligt, har man hugget væk fra en Side; men herved har man yderligere forringet Halmmængden til Vinterfodringen, der alt i Forvejen tegnede til at blive saa lille, som den overhovedet paa nogen Maade kunde taale, idet det i flere Egne, særlig i Jylland vil blive umuligt at overfodre Besætningen, hvorved Landbruget dér yderligere vil lide et føleligt Tab. Hvor der har været tilstrækkelig gammel Halm, har man baade i Jylland og paa Øerne benyttet den ved Siden af Hø og dertil fra 4 til 8 Pd. Kraftfoder

til Fodring, ganske som om Vinteren. Andre Steder er Halm benyttet Morgen og Aften og til de andre Fodringer Havre, Blandsæd, Kløver eller Græs ved Siden af Kraftfoder af forskjellig Slags. Fra enkelte Egne klages over, at det har været vanskeligt at faa det fornødne Kraftfoder. I Hammerum Herred synes der at have været en meget rig Høst, paa Steder næsten dobbelt saa stor som sædvanlig, men det vil ogsaa blive paa den, at Vinterfodringen særlig skal baseres. Efter Regnen i Juli ere Græsmarkerne atter begyndte at faa Liv, saa der haabes paa nogenlunde god Græsning i Høst og Efteraar, og til yderligere Støtte for denne er Rugstubben adskillige Steder pløjet og besaaet med Stubroer, Spærgel o. l.

Udbyttet af Mejerierne var indtil Midten af Juni tilfredsstillende i de fleste Egne af Landet hvad Mælkeudbyttet angik, men der klagedes almindelig over, at Forbruget af Mælk til 1 Pd. Smør var meget stort, nemlig omkring 30 Pd. Da det begyndte at knibe med Græsningen, forringedes Mælkeudbyttet stærkt, og selv hvor der anvendtes betydeligt Kraftfoder, kunde det vanskeligt holdes oppe; men der brugtes saa til Gjengjæld mindre Mælk pr. Pd. Smør. Mange Steder toge Køerne til i Huld, da de kom paa Stald. I nogle Egne af Thy har Mælkemængden i Juni og Juli været saa ringe, at baade Fælles- og Andelsmejerier helt eller delvis have indstillet Driften. Nettoudbyttet af Mejerierne vil gennemgaaende blive ringe paa Grund af det stærke Forbrug af Kraftfoder, men det vil sikkert blive endnu ringere, hvor man har ladet Kvæget gaa ude og sultefødes.

Fedningen har saa godt som overalt kun givet et tarveligt Udbytte. Da Græsknapheden indtraadte, nødsagedes mange til af Frygt for Fodermangel at sælge de halvfede Kreaturer, og da de fremkom i betydelig Mængde, trykkedes Priserne en Del. Medens Fedekreaturer ifjor i Juni Maaned hjembragte 28 à 30 Øre pr. Pd. levende Vægt, udbragtes de iaar kun til 18 à 20 Øre i Jylland. Paa Amager ere de blevne betalte med 22 Øre pr. Pd.

levende Vægt, og Priserne paa Lødekøer har dér været højere end nogensinde tidligere.

I Hobroegnen er der opkjøbt en Del magert Kvæg til Forsendelse til det nordlige Skotland (Dundée).

Fedningen af Svin har flere Steder betalt sig ganske godt, men særlig hvor man selv har tillagt Grisene, paa hvilke Priserne i mange Egne af Landet have været usædvanlig høje, men dog sikkert højest i Ringkjøbingegnen, hvor 4 Ugers Grise ere betalte med 14 à 16 Kr. Stykket.

Faareholdet synes at blive indskrænket overalt i Landet, selv i Jylland, efterhaanden som Hederne blive opdyrkede. Læmningen er, paa enkelte Undtagelser nær paa Sjælland, foregaaet heldig med ganske tilfredsstillende og i Vest-Jylland endog med særdeles godt Resultat.

Dødeligheden blandt Lammene har gjenemgaaende været lille, og de trivedes godt, som det sædvanlig er Tilfældet i tørre og varme Aar; men de ere ofte solgte for tidligt til Slagtning af Frygt for Græsmangel.

Høsten er overalt i Landet i fuld Gang; den er begyndt usædvanlig tidligt, men vil strække sig over et langt Tidsrum, da megen sildig spiret Sæd er en Del tilbage i Udvikling. Fra enkelte Gaarde paa Falster meddeles Høsten at være standset foreløbig, da Intet er tjenligt til at mejes for Tiden.

Udsigterne for Landbruget kan efter de indsendte Beretninger just ikke henregnes til de lyseste, men det maa dog haabes, at den Erfaring atter iaar maa finde Bekræftelse, at tørre Aar holde mere end de love, medens det Modsatte er Tilfældet med de vaade, og at Foldudbyttet, paa de Undtagelser nær, hvor der paa Landets lettere Jorder er Misvæxt, dog maa blive omkring en Middelhøst.

Aarets mørkeste Punkt vil ligge i Udsigten til Fodertrang, men herimod kan der i høj Grad tages Forholdsregler, naar man i Tide er forberedt derpaa og strax fra

Kreatureernes Indbinding anvender den fornødne om ikke heldige Økonomi.

Af de indsendte Beretninger hidsættes følgende:

Fra Egnen Taastrup-Kjøge. Rodfrugterne staa meget forskjelligt, alt efter Saatiden og den Omhyggelighed, hvor- med Saaningen er udført, saa vel som efter det Frø, der er benyttet. Det har desværre viist sig, at det danske Frø, der er avlet her i Landet ifjor, har spiret meget slet, hvilket i og for sig er ret naturligt efter forrige Aars Karakter; men det er beklageligt, at Udsalgene af dette Frø (Sogne- foreningerne) ikke have havt Øje derfor, men uden Kritik have udbudt deres Frø, under Garanti, til højere Priser end den, hvortil godt garanteret udenlandsk Frø kunde kjøbes. Store Arealer, tilsaaede med dette danske Frø, staa enten tyndt og simpelt eller ere ompløjede, og de Mænd, der have gjort slige ubehagelige Erfaringer, ville næppe være meget tilbøjelige til i Fremtiden at gjøre Opofrelser for at støtte en i og for sig saa god Sag som dansk Rodfrugtavl; intet er saa ærgerligt at se paa, som en mislykket Roemark.

Fra Egnen ved Roeskilde Fjord. Vaarsædens Dækning har været under særlig Debat mellem Egnens Landboere. En Gaardmand har konstrueret en Sæddækker — en Kombination af Skrælleplov og Letharve — for et Aarstid eller to siden. Brugen af dette Redskab til Sædens Dækning har iaar viist sig heldig paa en fremtrædende Maade. Sæden har spiret godt og samtidig, Afgrøden er jævn og sluttet, og den har fra Foraaret af viist sig mindre angrebet af det tørre Vejr end efter almindelig Dækning med Harver. Sæden, som er dækket med nævnte Redskab, staaer saa jævn som »en Børste«, medens samtidig saaet Sæd, dækket med Harve, staaer ujævn og tjavset som Følge af uregel- mæssig Spiring og Tørke. Dækningen er flere Steder forsøgt med Skrælleplov iaar, og i de fleste Tilfælde med godt Resultat, naar Dækningen er 2 à 3 Tommer. Altfor stærk Dækning med Skrælleplov har jeg seet et Exempel paa.

Sæden blev dér tynd og brød sent igjennem. Det var paa stiv men kraftig Jord. I et vaadt Aar antager jeg, at den stærke Dækning vilde have spoleret hele Afgrøden.

1888 og 89 ere to abnorme Aar for Landbruget. De trykke Stemningen blandt Landmændene, og de trykke den økonomiske Stilling. Afgifterne ere de samme, og der er snarest Stigning paa det kommunale Budget. De Udgifter, der kunne nedstemmes, blive formindskede, og det mærkes i Byen. Det mærker baade Haandværkere og Handlende. »Vi skulle alle leve af Landet«! hedder det, og det er jo sandt. Men denne Solidaritetsfølelse har sjælden faaet saa tydeligt Udtryk som iaar. Baade Land og By have sukket efter Regn. Men det var ikke blot Brostenene, der bleve for varme. Efter Borgernes Skjøn kom der for faa Folk til Byen, og de vare hjemme igjen inden Middag. Man har tidligere forklaret dette som en Virkning af Brugsforeningerne; i Sommer har man sat dette Fænomen i Forbindelse med og som en Virkning af Tørken, af Udsigten til et daarligt Aar.

Fra Egnen Kallundborg-Slagelse. Rodfrugtmarkerne ere det mørkeste Punkt for Landmændene; thi de ere som Regel ompløjede eller ogsaa meget daarlige; Saaningen foregik normalt, og Jorden syntes at have god Fugtighed; men selv om der blev anvendt Forsigtighed og sørget for, at Saaning foregik strax efter Opkamningen og Tromling umiddelbart efter Saaningen, bevirkede det Dag ud og Dag ind stærkt tørrende Vejr, at Frøet spirede daarlig, og de heldigst stillede Marker mødte med store Spring, og i mange Stykker kom der næsten ingen Planter; man ventede stadig paa Regn. Nogle Stykker bleve holdte rene, mange Steder fik Ukrudet Lov til at tage Overhaand. Paa de renholdte Stykker kom Planterne temmelig fyldigt, da Regnen kom, og med et gunstigt Efteraar vil der vel nok kunne ventes noget Udbytte, om end kun et ringe; men de Roer, der i saadanne Stykker kom op strax, synes at kunne opnaa en ualmindelig Størrelse; gode Stykker, der kom godt op strax, ere ualmindelig smukke og kraftige, og Roerne have der naaet en Størrelse,

som man aldrig kan mindes at have seet i Juli Maaned. Roer, der ere saaede temmelig dybt paa flad Jord, ere komne godt op og staa smukt. Turnips, der ere saaede lidt heldig og før en Regn, staa godt og love en temmelig stærk Afgrøde.

Fra Egnen Korsør-Skælskør. Græsmarkerne, som i Foraaret stode saa godt, have rigtignok mest af alt lidt af Tørken, ja, i den sidste Maaned har der næsten ikke været Græs at se. Enhver, der iaar har været vel forberedt paa Staldfodring og har kunnet byde Køerne en nogenlunde rigelig Ernæring, har vistnok havt et godt Udbytte af dem. En underlig Overgang: Ifjor tøjrede jeg mine Græsmarker syv Gange over, iaar indtil Dato een Gang. Høudbyttet er meget forskjelligt, eftersom man har havt Køerne paa Stald eller ikke, i sidste Fald er der ikke blevet ret meget til Hø. Jeg véd Gaarde, hvor der bogstavelig ikke er Græs, og hvor Køerne fodres som om Vinteren ved Kraftfoder og Hø; — det er omtrent det samme, som at fede sin So med Flæsk.

Fra Rønnede-Egnen. Høsten og Udbyttet tegner til her for Egnen at blive det ringeste, som længe kan mindes. Vintersæden er tildels tynd og kort, Vaarsæden tynd, kort, finstraaet, og for Byggets Vedkommende ogsaa smaa-axet. Roerne for største Delen mislykkede (ikke spirede). Høet under Middel, men selvfølgelig af fortrinlig Kvalitet, Græsning til Kreaturerne ualmindelig tarvelig. Man maa saa tilligemed ovenanførte tilføje en Hærgning af Oldenborrelarver i et Omfang, hvorom man hidtil intet Begreb har gjort sig. Vi have saaledes her paa Gaarden mindst 100 Tdr. Ld. besaaet Areal, som totalt er bidt bort, hvilket Tab maa sættes til 14 à 16,000 Kr. For Tiden pløje vi nævnte Areal og have en 30 Koner og Børn til at pille Larver; vi besaa det med Stubroer, Boghvede o. s. v. for at forsøge, om det kan lykkes at faa lidt af disse Ting i Efteraaret, men iøvrigt gjør jeg mig ingen Illusioner, da man jo langtfra faaer alle Larverne, saa der bliver jo nok tilbage til at gjøre Skade

igjen, saa det er unægtelig et lidet lysteligt Billede at tegne her fra Egnen, og det kan derfor ikke være andet, end at det seer trist og betænkeligt ud for mange.

Fra Midtlolland. Atter et Aar føjet til Rækken af Landbrugets magre Aar! Og et særligt Skuffelsernes Aar — for saa vidt Høsten saa lidt bliver de i Foraar og Forsommer vakte Forventninger lig. Dog! til de ugunstigst stillede Egne tør vor vel næppe regnes. Vel klages der blandt Egnens Landmænd, men Klagerne ere dog sikkert mere afdæmpede, Mismodet mindre fremtrædende end i andre Egnens landøkonomiske Kredse.

Og dette Forhold er naturligt, særlig naar dette Aar sees i Belysning af dets nærmeste Forjænger. Man har endnu fra ifjor i friskt Minde, hvad det vil sige, naar Hvedesalget, der jo her normalt figurerer som en af Indtægtssidens Hovedposter, gaaer ned til et usædvanligt Minimum. Og man finder en væsentlig Modvægt mod dette Aars øvrige Skuffelser i den forholdsvis gode Hvedeavl. Vel sandt! Hveden er meget kort og fylder langt fra stærkt. Dertil blev ogsaa den i for høj Grad trykket af Sommertørken. Men det ypperlige Grødevejr i sidste Del af April og særlig i den første Halvdel af Maj gjengav den hurtig det lovende Udseende, den tildels havde mistet — paa sine Steder endog i foruroligere Grad — under Tøbrudsperioden. Det fejler næppe, at det fornemmelig skyldes den nævnte gunstige Væxtperiode, at man gjennemgaaende er vel tilfreds med Hvedeavlen. Dette sidste, fordi Hveden efter alt at dømme er forholdsvis ualmindelig godt kjærnesat. Derpaa tyder et almindeligt Skjøn, og derpaa tyder endvidere de Tærskningsresultater, der alt nu — de første Dage af August — foreligge. Exempelvis kan saaledes anføres, at en af Egnens Landmænd af $4\frac{1}{2}$ Læs pr. Td. Ld. har havt et Udbytte pr. Td. Ld. af 4200 Pd. Hvede — altsaa ca. $4\frac{1}{3}$ Td. pr. Læs.

Vaarsædens Lægning foregik under de gunstigste Forhold. Den fra Efteraaret mishandlede Jord faldt saa godt for Redskaberne, som ønskeligt og skærmedes ved enkelte

Regnbyger mod for stærk Udtørring inden Saaningens Tilendebringelse. Al Vaarsæden spirede derfor fortrinlig og indebar en Tid lang enhver Mulighed for en rig Høst. En Regnmængde mellem 12. Maj og 6. Juli af kun ca. 12 mm. maatte imidlertid tilintetgjøre ethvert Haab om en saadan. Først den 7. Juli indtraadte her den med Længsel imødesete Regnperiode, der i Maanedens Løb bragte en Nedbør af 69,8 mm. Den kom jo imidlertid desværre for sent til at raade Bod paa Tørkens Ulemper. Men dens Indflydelse paa Kjærnedannelsen tør dog ingenlunde undervurderes. Og at den i højeste Grad har ophjulpet Græs- og Roemarker, er vitterligt.

Vaarsæden fylder meget lidt. Men ogsaa den ventes, og sikkert med Rette, at ville skjæppe godt. En ualmindelig stærk Tvegrødedhed er en naturlig Følge af Aargangens Væxtbetingelser for Vaarsæden. Særlig gjælder dette for radsaaet Sæd med stor Rækkeafstand. Dog tør det haabes, at denne Faktor ikke i væsentlig Grad vil forringe Maltbyggets Ensartethed. Dertil ere Sideskudene efter Regnen i Juli ventelig naaede for lidt frem i Udviklingen.

Iøvrigt er det endnu for tidligt at turde udtale nogen begrundet Dom om Maltbyggets Karakter i det Hele taget. Vejrforholdene i Høstperioden gribe jo i saa Henseende meget stærkt ind. Men der sees foreløbig ingen Grund til ikke at nære Haab om en god Kvalitet.

Brand har man seet næsten i enhver Vaarsædsmark her i Egnen, og ofte i en saadan Grad, at den bør anslaaes til at omfatte 5 å 8 pCt. af Afgrøden. Man gjør sig paa mange Steder fortrolig med at ville præparere Saasæden efter Direktør J. L. Jensens Methode. Vel trykker man sig lidt overfor det dermed forbundne ret betydelige Arbejde. Men man maa jo ikke desto mindre være den nævnte grundige Forsker taknemlig for den anviste Methode, der fuldt ud synes at staa sin Prøve. Og foreløbig skjønnes der ikke at være nogen Vej udenom denne af Jensen givne Anvisning.

Medens tidlig saaede Sukkerroer kom fortrinlig op og nu gennemgaaende staa meget lovende, spirede Foderroerne

— forudsat de overhovedet indlod sig herpaa — usædvanlig slet. Maaske var dette fortrinsvis Tilfældet, hvor de saaedes paa Kamme, hvilken Saamaade for Foderroernes Vedkommende dog endnu fortrinsvis synes benyttet her i Sukkerroedyrkingens og altsaa i Fladkulturens egentlige Hjemsted. Der hersker delte Meninger om, hvorvidt Hovedaarsagen til Foderroernes slette Spiring skyldes paa den ene Side Frøets ringe Spireevne eller Spireenergi, eller paa den anden Side Saaningen paa Kamme ved disses Udtørring fremfor Fladkulturen.

Man fordømmer i sit stille Sind for en Sikkerheds Skyld Kammene, og lover sig selv ikke mere at ville anvende disse, for saa til næste Aar rimeligvis atter at benytte Opkammingsmetoden, der under normale Forhold unægtelig frembyder ikke faa umiskjendelige Fordele, paa hvilke man nødig giver Afkald. Iøvrigt har Regnen i Juli i forbausende Grad op-hjulpet ogsaa Foderroemarkerne, som nu paa mange Steder love en Avl, der langt overgaaer, hvad man i Forsommeren turde haabe paa.

Som dette Aar, hvad Sædavlen angaaer, staaer i diametral Modsætning til dets Forgænger — ifjor meget Fyld og lidt Kjærne, iaar lidt Fyld og forhaabentlig forholdsvis megen Kjærne — saaledes ogsaa for Græsvæxtens Vedkommende. Den ualmindelig tidlig faldende Høslæt var som bekjendt nogenlunde tilfredsstillende, særlig naar Hensyn tages til Kvaliteten. Men med Høslætten havde ogsaa de fleste Græsmarker for en længere Periode afsluttet deres Præstationer. Fra Slætten til Midten af Juli frembød derfor Flertallet af de slaaeede Græsmarker — og de afgræssede Marker allerede fra 1ste Afgræsning — et Udseende, der nærmest kan lignedes ved Kjøbenhavns Nørrefælleds i en tør Sommer. At der paa velgjødede Jorder fandtes Undtagelser herfra, og at særlig 1ste Aars Græsmark paa sine Steder, trods Tørken, groede hurtig efter Slætten, skal dog fremhæves. Regnen i Juli har selvfølgelig i høj Grad befordret Græsvæxten og herved fjernet en gennemgaaende og paa mange Steder alvorlig Bekymring for, at Sommerfodringen kun vilde kunne gennemføres paa

stærk Bekostning af det meget knappe Vinterfoder. Betydelig Støtte have iaar selvfølgelig Engene ydet, af hvilke de lavere liggende, som ikke savnede Fugtigheden, droge Nytte af Foraarets og Forsommerens stærke Varme og gave ualmindelig rig Afgrøde. I denne Egn findes saadanne Enge imidlertid kun sparsomt, og de mere højtliggende Engstrækninger, med mere af Agerjordens Karaktér, have ligesom denne været trykkede af Tørken.

Mejeriudbyttet led, som naturligt var, en betydelig Nedgang, hvor Køerne vare henviste til de mere end tarvelige Græsmarker. Bedst førtes Mejeribesætningerne gennem den vanskelige Fodringsperiode, hvor de toges paa Stald. Man tyede imidlertid iaar nødigere end sædvanlig til Staldfodringen, thi de med Staldfodringsafgrøder besaaede Arealer vare i høj Grad udrøje. Paa ikke faa Steder blev Staldfodring derfor kun mulig ved, at man ofrede en Del af Afgrøden paa de til Modning bestemte Vaarsædsarealer eller tyede til den nybjergede Høavl.

Fra Midtfyen. Hvad Udbyttet af Mejerierne angaaer, vil jeg først omtale Vinterudbyttet. I min Beretning til Tidsskriftet ifjor Efteraar fremkom jeg med en Kalkule fra Mejeriudbyttet i Vinteren 1888—89, hvorefter dette skulde blive daarligt. Ved denne Kalkule gik jeg ud fra Foderstofpriser og Smørpriser i Oktober 1888 og skønnede saa, at vi vilde faa et for Landmanden meget uheldigt Prisforhold mellem disse Varer i den kommende Vinter. Dette Skjøn har ikke slaaet til, idet der i Vinterens Løb indtraadte en betydelig Stigning i Smørrets Pris, som jeg ikke havde ventet.

Hos mig stiller Mejeriudbyttet fra Staldperioden 1888—89 sig saaledes:

Mejeriudbytte

fra 11. Oktober 1888 til 15. Maj 1889 i 216 Dage.

Ialt: 8197 Foderdage = 38 Malkekøer.

Indtægt.

Produceret ialt 105789 Pd. Mælk, pr. Ko 2783 Pd.

Hvoraft:

3817 Pd. Smør à 102,4 Øre	3910,00	Kr.
2549 - Ost à 10 Øre	254,90	-
31211 - Valle à 0,4 Øre	124,84	-
14728 - kjærnet Mælk til Svin og Hus- holdningen à 0,8 Øre	117,82	-
62 Pd. skummet Mælk til Svin à 0,8 Øre	0,50	-
254 - Fløde til Salg og Huset à 20 Øre	50,80	-
2526 - uskummet Mælk til Salg, Hus- holdning og Kalve à 4,86 Øre	122,76	-
50070 Pd. skummet Mælk til do. do. do. à 1,12 Øre	560,78	-
572 Pd. Svind.		

Ialt 105789 Pd. uskummet Mælk à 4,86 Øre.. 5142,40 Kr.

Udgift:

Indtægt:

27198 Pd. Blandkorn à 5 Øre..	1359,90	Kr.	5142,40	Kr.
10590 - Hvedeklid à 4,25 Øre	450,47	-		
10681 - Palmekager à 5 Øre	534,05	-		
5145 - Rapskager à 6,45 Øre	331,85	-		
11840 - Runkelroer à 0,4 Øre	47,36	-		
7200 - Agerhø à 2 Øre.....	144,00	-		
21600 - Enghø à 1,67 Øre...	360,00	-		
Udgifter til Driftens og Besætningens Vedligeholdelse	1512,00	-		
141 Øre pr. 100 Pd. Mælk				
Overskud 38 Øre pr. 100 Pd. Mælk	402,77	-		

Summa 5142,40 Kr. 5142,40 Kr.

Der er brugt:

4,97 Pd. Mælk til 1 Pd. Fløde.
26,72 Pd. do. til 1 Pd. Smør.
13,2 Pd. skummet og kjærnet Mælk til 1 Pd. frisk Ost.
61,1 Pd. Kraftfoderenheder til 100 Pd. Mælk.

Vil man gjøre sig den Ulejlighed at konferere disse Tal med Kalkulen fra Oktober 1888, som findes i Tidsskriftet for 1888, Pag. 453-54, vil man finde, at jeg var gaaet ud fra en Smørpris af 94 Øre, medens der er opnaaet 102,4 Øre og at der er skjønnet et Forbrug af Kraftfoderenheder til 100 Pd. Mælk af 66, medens der er brugt 61,1 Pd.

Det er paa Grund af disse to Skjønsejfl at Forskjellen i Resultatet forekommer; men det er tilstrækkeligt til at vise, at man skal være varsom med at skjønne om Fremtiden.

I Almindelighed klagedes der i Vinter over, at Mælke-mængden kun var ringe i Forhold til det fortærede Foder. Naar vi kun have brugt 61,1 Pd. Kraftfoderenheder til 100 Pd. Mælk, bekræfter dette ikke denne Mening; men der har paa forskjellige Gaarde været meget stor Forskjel saavel paa Halmens som Høets Godhed, eftersom det i 1888 var bjerget mere eller mindre godt.

Gaa vi efter disse Betragtninger over Udbyttet af Mejerierne i Staldperioden 1888—89 over til at se paa Udbyttet efter Græsningstidens Begyndelse indtil nu, mærke vi, at Forholdene i den første Maaned efter Udbindingen vare heldige for en god Mælkeproduktion, som ogsaa indvandt. Derimod brugtes i denne Tid et usædvanlig stort Kvantum Mælk til 1 Pd. Smør, ved Centrifuge endogsaa indtil over 30 Pd. Som Grund hertil kan jeg ikke tænke mig andet end den usædvanlig stærke Varme og det frodige Græs.

Senere ophørte vel dette store Forbrug, men med det samme svandt ogsaa Græsset, og Mælkemængden tog betydelig af. Dette er hidtil vedbleven med Staldfodring og Anvendelsen af Kraftfoder, som jo er dyrt. Der er saaledes al Udsigt til, at Sommeren 1889 vil, i det store Hele, blive meget uheldig for Mejeriernes Udbytte.

Fra Middelfartegnen. Af Handelsplanter dyrkedes hidtil en Del Rybs, der endogsaa var bleven temmelig almindelig. Det for Vintersæden uheldige forrige Aar gjorde en brat Ende paa den Dyrkning. Iaar sees næsten ikke et Stykke. Her er iaar saadet endel Cikorierødder til en Fabrik i Heils.

De dele Skjæbne med de øvrige Roemarker, og mange af dem ere ompløjede. Derimod tiltager Tobaksdyrkningen ikke saa lidt. Skjøndt der har maattet finde idelig Omplantning Sted, synes Udbyttet dog iaar at kunne blive ret godt.

Alt i alt tegner Høsten godt, og bliver Indbjergningen nogenlunde heldig, troer jeg, at Udbyttet bliver adskilligt bedre end forrige Aars. Vel bliver Fodermængden mindre, men forhaabentlig saa meget bedre og drøjere, og her er i hvert Fald fuldt tilstrækkeligt til Ernæring af de forholdsvis store Besætninger, her nu efter Andelsmejeriernes Oprettelse findes. Jeg antager endog, at Flere ville spekulere i at økonomisere med Halmen, saaledes at der kan blive nogen til Salg, idet Avlen jo desværre ikke er saaledes hele Landet over, at Besætningerne ville kunne holdes ved det, der avles, og Halm saaledes blive en efterspurgt Vare.

Fra Frederitseggen. Det kan ikke siges, at denne Egn gennemgaaende er særlig haardt medtaget iaar; det har før været saa, og saa vidt jeg skjønner, vil det gjentage sig iaar, at de tørre Aar for denne Egn holde mere end de love, det Modsatte er i Reglen Tilfældet med de vaade. Halmen vil ikke fylde meget, men jeg er meget tilbøjelig til at tro, at Kjerneudbyttet vil nærme sig et Middelaar. Rugen er tildels i Hus, dog ikke helt, Hveden er høstet, ligeledes noget Byg og Havre paa højtliggende Jorder, men det ustadige Vejr, vi have i denne Tid sinker en Del. Vi længes nu efter klart Vejr for at tage rigtig fat, men Høsten vil blive lang, den faaer næppe Ende i August. Her er Travlhed med at pløje Rugstubben og saa Raps, Boghvede, Spergel, Stubroer o. a. m. deri.

Fra Egnen Bjerre Herred. Foruden Tørken er der endnu en Faktor, som her paa Egnen har bidraget noget til at forringe Aargangen, og dette er Oldenborrelarverne. Som bekjendt er disses Angreb gjerne stærkest i det 2det Aar efter Flyveaaret, og vi befinde os jo i et saadant; og den Skade, de gjøre, er da heller ikke sjælden kjendelig nok, skjøndt den langt fra er saa stor, som den ofte, f. Ex. for 4 Aar siden,

har været. Dette mindre stærke Angreb iaar ere de Fleste nu tilbøjelige til at tilskrive den Opsamling, der for 2 Aar siden fandt Sted af Oldenborrer, og mene altsaa, at Larvernes Tal derved er blevet betydelig formindsket. — Jeg veed ikke, hvorvidt denne Formening er rigtig, men jeg vil dog anføre en anden Mening, der gjøres gjældende som Grunden til Larvernes mindre stærke Angreb iaar, nemlig selve Tørken. Det lyder lidt underligt, da man jo ellers er af den Mening, at Vegetationen mindst generes af dem i fugtige Aar, da Planterne saa skulle have større Evne til at skyde nye Rodtrævler til at erstatte de affidte med; men det er jo paa den anden Side ganske vist lige saa sikkert, at Larven selv ogsaa generes af Tørken; den kan jo nemlig ikke existere uden i fugtig Jord, og naar Jorden udtørres i den Grad, som det er Tilfældet iaar, nødes den derfor til at gaa i Dybden, ja, saa dybt ned, at den kommer under det Jordlag, hvori den største Del af Planternes Rødder ere udbredte. For imidlertid at redde Livet kommer Larven altsaa til at mangle Føde; hvorlænge den kan undvære ikke blot Fugtighed, men ogsaa Føden er jo et Spørgsmaal, der ikke er let at besvare, men at det maa blive generende for den, er der jo ingen Tvivl om, og at Tørken altsaa kan bidrage til at slaa den ihjel er vel lige saa sikkert — saa vi se, at det gamle Ord: »der er aldrig noget saa galt, det er dog godt for noget« ogsaa her holder Stik. Skader Tørken Plantevegetationen, saa skader den endnu mere Oldenborrelarverne, saa vi ad Aare kunne vente deres Aftagen, og det var dog et Gode, som var værd at skønne paa, selv om det kun kommer vore Efterkommere tilgode.

Eggen Syd for Randers. Rodfrugterne, hvoraf navnlig Turnips mest dyrkes, ere meget forskellige. De, der ere saaede i Maj og holdte rene, staa meget godt, de, der ere saaede i Juni efter Regnen 31. Maj—6. Juni ere først komne op i Juli efter Regnen 6 Juli, og have været vanskelige at holde rene, da de foruden at renses med Radrenseren have maattet luges paa Kammene; nu komme de imidlertid rigeligt op, og

ville kunde udtyndes i Løbet af 8 a 10 Dage, saa der er godt Haab om, at der vilde kunne faas en jævn Afgrøde, som vil hjælpe godt til Vinter. Gulerødderne staa godt, og Runkelroerne udvikle sig meget godt, men der er mange Spring i dem. Kartoflerne vare meget længe om at komme op, nu ere de i god Grøde og tegne til at give et godt Udbytte.

Det har været et abnormt Aar i alle Retninger, og Landmændene ere meget trykkede; Sæden vil fylde saa lidt som nogensinde, saa det vil blive vanskeligt at fodre Besættningerne i Vinter, Rugen er mejet allevegne, og der kjøres rask ind deraf, og der vil blive saaet Grønfoder i Stubben. Kunde vi nu faa et mildt Efteraar, saa Køerne kunde gaa længe ude og æde det, der vil komme op i Stubbene, da det næppe bliver saa stort, at det kan slaaes og staldfodres med. Insektangreb paa Frugttræer og Kjøkkenurter, navnlig Hvidkaal og Ærter, er meget stort, der bliver lidt Træfrugt, skjøndt Træerne blomstrede saa heldigt og rigeligt i Foraaret.

Fra Hobroegnen. For den meget silde saaede Sæd af Foraarskorn har Regnen i Juli Maaned havt en gavnlig Indflydelse, og den gamle Tale her i Egnen, at den silde saaede Sæd er den bedste, finder iaar atter sin Bekræftelse.

Rodfrugtmarkernes Tilstand er meget forskjellig. Den kan deles i 2 Dele, nemlig den, der blev saaet tidlig, og den der blev saaet lidt senere. Den sidst saaede er ikke kommet op, hvorimod den tidlig saaede kom godt og smukt op. Denne kan atter deles i 2 Dele, nemlig den, der blev tyndet og rensset i Tide, og den, hvor man lod være at rense af Frygt for, at Jordbearbejdningen i dette tørre Vejr skulde ødelægge de rensede og udtyndede Planter, thi hvorvel enkelte af de udtyndede Planter ved Rensningen under den store Tørke gik i Løbet, saa viser det sig dog nu, at de tidlig rensede Planter have udviklet sig saaledes, at de nu (d. 17 Juli) have lukket Jorden, hvorimod de senere rensede have en Del tilbage, inden dette vil naaes. Kartoflerne have været en Del tilbage med Topudvikling, men Regnen har i den sidste Tid hjulpet meget herpaa, og Rodudviklingen, som ogsaa kun

har været lille, vil nu nok følge Toppens. Naar undtages de for sent saaede Roemarker, vil Rodfrugtmarkerne kunne komme til at give et godt Udbytte iaar.

Skjøndt Smørpriserne have holdt sig godt efter de senere Aars Priser, vil Udbyttet af Køerne dog ikke blive stort, thi dertil har der været for stor Græsmangel. Mælkemængden, som i Maj og de første Dage af Juni var kommet højt op, dalede hurtig, da Græsmanglen indfandt sig. I Maj var der almindelig Klage over, at der blev brugt megen Mælk til et Pd. Smør, siden Mælkemængden er aftaget, er denne Klage forstummet. Fedning paa Græs bruges nu ikke meget, saa foretrækker man at beholde Kvæget paa Stald og fede med Grønt og Kraftfoder. Fedepriiserne have jo gennem Foraaret og Forsommeren været smaa, og da Prisen paa magert Kvæg i Foraaret var nogenlunde, saa var det et daarligt Resultat at fede, hvis der strax igjen var blevet gjort Indkjøb, hvorimod der nu kan købes efter de Priser, Fedekvæget har bragt hjem. Prisen paa magert Kvæg er nu fra 14 til 17 Øre pr. Pd., alt eftersom man kan faa Købere til. Her er blevet købt en Del magert Kvæg, til Forsendelse til det nordlige Skotland (Dunde).

Fra Egnen Syd for Aalborg. Det kan ikke tidt nok fremhæves, at det er en stor Fejl, at der afsendes saa meget middelmaadigt Kvæg. Dels bringer det kun Afsenderen Tab, dels nedsætter det det danske Kvægs Renomé, og dels bevirker det — hvad der viste sig i dette Foraar, at Englænderne faa Frygt for at der blandt dette magre Kvæg findes skjulte Sygdomme, og det rummer en stor Fare for vor Udførsel, om en saadan Frygt i England skulde faa Overhaand og lukke for os.

Fra Thy. Udbyttet af Mejerierne og Fedningen gav lidt fra Vinteren af, da Kjærneudbyttet ifjor var ringe, Kraftfoderet dyrt og Fedepriiserne lave. I indeværende Sommer har naturligvis intet Kvæg kunnet græsfedes, og Priserne ere fremdeles lave. Mælkemængden er saa ringe, at Fælles- og Andelsmejerierne helt eller delvis begynde at indstille Driften.

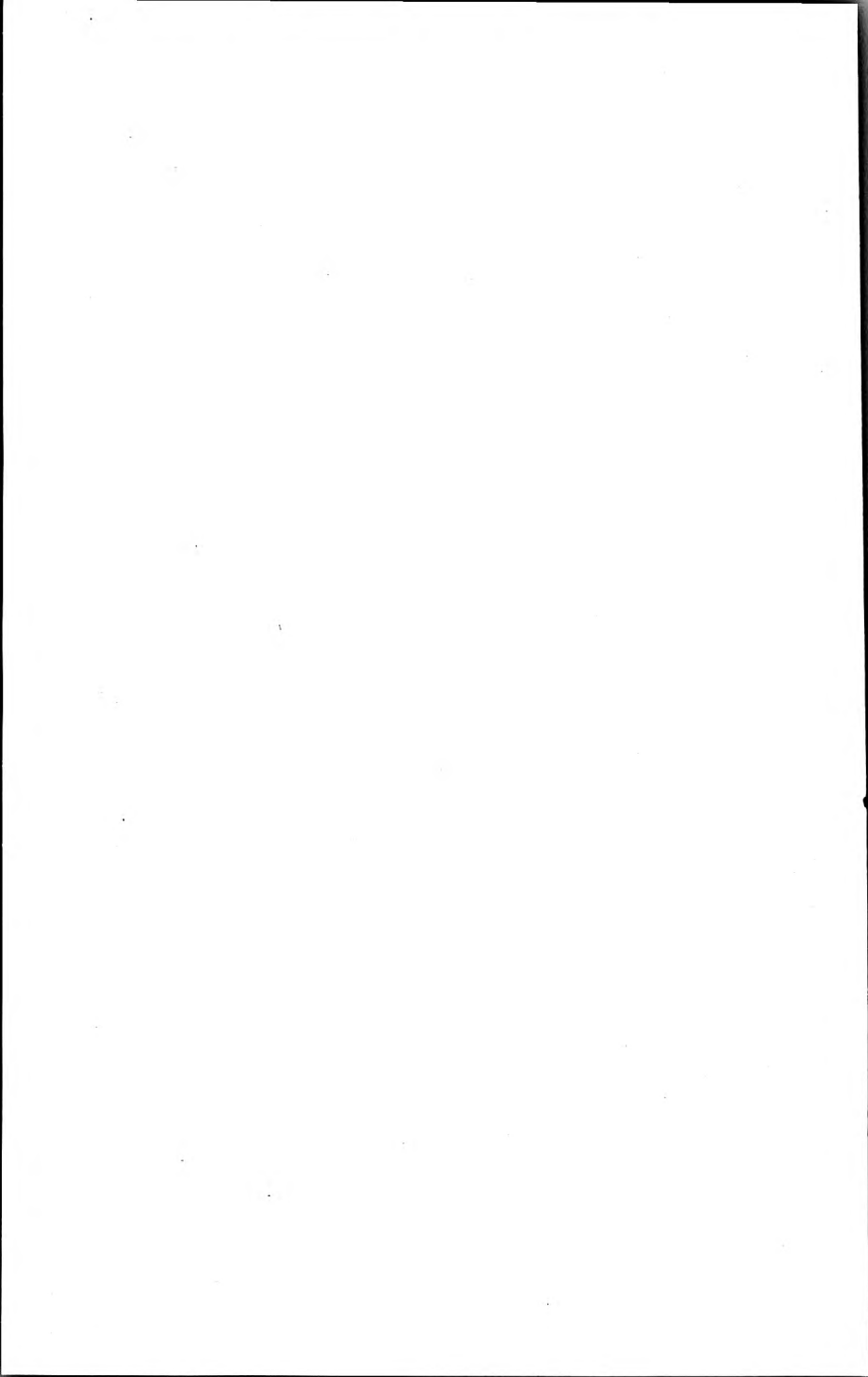
Faktum er, at Resultatet af begge Dele bliver usselt for Øjeblikket og ved at kaste Blikket ud over Fremtiden, da seer det ud til, at Aaret bliver det strængeste for Landmanden i økonomisk Henseende i den sidste Menneskealder, naar der tages Hensyn til den kolosale Rentegjæld og de øvrige uhyre Udgivter, som Nutiden fører med, og faa vi ikke et godt Efteraar og gode Produktpriser til Vinteren, vil mange Landmænd ogsaa utvivlsomt gaa overstyr.

Fra Lysgaard Herred. Landmanden fører en trykkende, misstemmende Tilværelse. Efter flere daarlige Aar trængte de til et godt Aar for at hjælpe paa Restancerne fra de foregaaende Aar. Foraaret lovede saa godt, og man saa i Tankerne en bedre Fremtid imøde; saa kom Tørken, og alle Forhaabninger skuffedes, og Aaret vil blive endnu værre end de foregaaende daarlige Aar, dersom ikke uforudsete Forhold til Bedring skulle indtræffe.

Fra Hammerum Herred. Der kunde maaske denne Gang være særlig Anledning til at meddele lidt om Engvandingen, der for mange Aar siden var en Modesag her i vor Egn med de mange større og mindre Vandløb; men nu, efterat de første og vigtigste Anlæg ere gjorte, og efterat Sagen er bleven lidt gammeldags, synes denne Forbedringsmaade at være bleven lidt mindre paaagtet end den fortjener. Iaar har man da ret kunnet se, hvad Nytte Engvandingen har gjort. Da alt stod tørt og henvisnet, var det en hel Velgjerning at kunne sætte Vand over Engene, at vedblive dermed endog langt over sædvanlig Tid, og ligesom trods al Tørhed og Regnmangel. Mange Enge, som hidtil have været de bedste paa Grund af deres lave og fugtige Beliggenhed ved Aaer og Bække, ere nu blevne for tørre ved den skarpere og dybere Oprensning af Vandløbene, og har det ofte sine store Vanskeligheder at forene de to Fordringer: Afledning og Afbenyttelse af Vandet. Hvad der her er til Gavn for den Ene, er til Skade for den Anden, og kan man i Reglen ikke misbillige det Princip at Afledning har Fortrin for Paaledning eller

Opstemning. Der vil forestaa en mislig Tid for Engvandin-
gens Fremme efter den nye Vandlov af 28 Maj 1880, idet
saa faa Stemmemærker efter denne Lov kunne bibeholdes, fordi
der ikke ere sat »lovligt« Flodmaal; men Flodmaalet kan nu kun
sættes af en Landvæsenskommission, og det er baade en meget
vidtløftig og kostbar Sag. Paa Grund heraf maa mangt et
godt Engvandingensanlæg enten nedlægges eller indskrænkes,
som hidtil har været til stor Nytte, uden at forvolde nogen
Anden en tilsvarende Skade. Men det er jo saa, at Misundelsen
spiller en stor Rolle, og især i Vandingspørgsmaal synes
Stridigheder at komme frem.

Eggen ved Ringkjøbing Fjord. Fedningen har iaar
givet et ynkeligt Resultat. De Kreaturer, som vare færdige og
solgtes i Januar og Februar, gave ingen store Foderpenge, men
hvad der blev paa Staldene til Maj og Juni for at opnaa
bedre Priser, hvilket i flere Aar er lykkedes, gik det rent
galt med. Kreaturer, som ifjor i Juni Maaned bragte 28 à
30 Øre hjem pr. Pd., have iaar kun bragt 18 à 20 Øre pr.
Pd. levende Vægt, saa der er tabt store Summer ved Fed-
ningen iaar.

E. P. Anderson